

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sk/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 7015200973
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015200973.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalocu Ing. S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., proti žalovanej (sťažovateľka) Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 38422-2/2015-BA zo dňa 03.07.2015, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/93/2015-33 zo dňa 21.02.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/93/2015-33 zo dňa 21. februára 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, ako prvostupňový správny orgán, vydala dňa 28.04.2015 rozhodnutie číslo: 200-017453-CA04/2015, v zmysle ktorého má žalobca podľa § 30, § 49 ods. 1, § 53 a § 55 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 461/2003 Z. z. alebo zákon“) nárok na materské za obdobie od 02.04.2015 do zániku nároku na materské vo výške 7,54734500 Eur za deň.

2. Na odvolanie žalobcu žalovaná rozhodnutím číslo: 38422-2/2015-BA zo dňa 03.07.2015 zamietla odvolanie žalobcu a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že žalobca si uplatnil nárok na materské a jeho výplatu od 02.04.2015 ako iný poistenec (otec dieťaťa) s predložením žiadosti o materské W. z poistného vzťahu povinne nemocensky poisteného zamestnanca obchodnej spoločnosti Garant, s.r.o., Košice. Žalobca má evidovaný poistný vzťah povinne nemocensky poisteného zamestnanca zamestnávateľa Garant, s.r.o., Košice od 01.10.2009 do 31.12.2014 a od 01.01.2015 trvá, teda žalobca je povinne nemocensky poistený ako zamestnanec zamestnávateľa Garant, s.r.o. Košice od 01.10.2009.

3. Žalovaná ustálila, že rozhodujúcim obdobím na zistenie denného vymeriavacieho základu v zmysle § 54 ods. 1 zákona v znení zákona č. 543/2010 Z.z. je kalendárny rok 2014 s tým, že denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky je 11,6113 eur, z čoho materské vo výške 65% predstavuje sumu 7,54734500 eur za kalendárny deň.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) preskúmané rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

5. V odôvodnení rozsudku uviedol, že z obsahu spisu zistil, že žalobca mal v s.r.o. Garant Košice uzavretý pracovný pomer od 01.10.2009, ktorý ukončil dohodou zo dňa 15.11.2014 ku dňu 31.12.2014 a dňa 31.12.2014 uzavrel s tou istou obchodnou spoločnosťou nový pracovný pomer na dobu neurčitú s pracovnou pozíciou manažér s novou výškou mzdy 1.240 € mesačne.

6. Konštatoval, že medzi účastníkmi je sporné, či u žalobcu pre účely výpočtu materského je rozhodujúcim obdobím na zistenie denného vymeriavacieho základu kalendárny rok 2014 alebo obdobie od vzniku nového pracovného pomeru (t. j. od 01.01.2015) do konca kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza nástupu na materskú dovolenku.

7. Žalobca žiadosťou zo dňa 01.04.2015 požiadal od 02.04.2015 o materské na maloletú X., nar. XX.XX.XXXX. Žalovaná ustálila za rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 zákona v znení zákona č. 543/2010 Z.z. kalendárny rok 2014 s odôvodnením, že v prípade opätovného vzniku právneho vzťahu zakladajúceho nemocenské poistenie medzi rovnakými subjektami časovo na seba nadväzujúceho sa na účely určenia rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu za vznik nemocenského poistenia považuje vznik prvého nemocenského poistenia u toho istého zamestnávateľa.

8. Podľa názoru súdu však poistenie u žalobcu netrvalo nepretržite od roku 2009, pretože skončilo ku dňu 31.12.2014 podaním odhlášky a novou prihláškou poistný vzťah vznikol od 01.01.2015. Nie je preto možné v preskúmanom prípade aplikovať ustanovenie § 54 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pre určenie rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu, ale bolo potrebné vychádzať z rozhodujúceho obdobia určeného podľa ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z.z.

9. Krajský súd preto preskúmané rozhodnutie žalovanej, ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil z dôvodu, že obe rozhodnutia vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie, v ktorom je viazaný právnym názorom súdu vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí.

10. O náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal, lebo úspešný žalobca náhradu nežiadal a žalovanej ich náhrada nepatrí vzhľadom na výsledok konania.

III.

Konanie na kasačnom súde

11. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka (žalovaná) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhla, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Uviedla, že právne posúdenie veci krajským súdom považuje za nesprávne. Vo veci je sporné

určenie rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu, ktoré ovplyvní výšku materského, pričom rozdiel medzi požadovanou celkovou sumou materského žalobcom (5 177,30 €) a priznanou celkovou sumou (1 479,60 €) je 3 697,70 €. Poukázala na skutočnosť, že žalobca odviedol poistné na nemocenské poistenie zamestnanca v spoločnosti GARANT, s.r.o za obdobie od 01.10.2009 do 31.03.2015 v celkovej sume 336,42 € a požaduje nemocenskú dávku v maximálnej výške 26,41320500 € za deň. Má za to, že priznaná výška materského žalobcovi za obdobie od 2. apríla 2015 spravodlivo zodpovedá odvedenému poistnému na nemocenské poistenie, ktoré žalobca platil do vzniku sociálnej udalosti.

13. Žalovaná zastáva názor, ktorý vychádza z účelu a zmyslu zákona o sociálnom poistení, že ak dochádza k vzniku časovo nadväzujúceho, nového právneho vzťahu u toho istého zamestnávateľa, je potrebné za vznik takýchto právnych vzťahov na účely určenia rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu na účely nemocenských dávok považovať vznik „prvého“ takéhoto právneho vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi. Poukázala na čoraz častejšie sa vyskytujúce nežiaduce prípady zneužívania sociálneho systému najmä v súkromnej sfére, v ktorých dochádza k plánovanému ukončovaniu a následnému bezprostrednému uzatváraniu súkromnoprávných pracovných vzťahov práve s cieľom ovplyvniť výšku nemocenskej dávky vo svoj prospech.

14. Poistenci, najmä poistnenkyne v súkromnej sfére, zamestnané v spoločnostiach svojich manželov, resp. rodinných príslušníkov, príp. ktoré sú samé konateľkami a spoločníčkami svojich spoločností účelovo, len po formálnej stránke ukončia pracovný pomer v predmetnej spoločnosti k dátumu, o ktorom vedia, že pred uplatnením nároku na materské splnia podmienku 90 dní platenia poistného na nemocenské poistenie a bezprostredne nasledujúcim dňom po zániku nemocenského poistenia opätovne uzatvoria pracovný pomer u toho istého zamestnávateľa (spoločnosti), s cieľom dosiahnutia rozhodujúceho obdobia podľa ustanovenia § 54 ods. 2 zákona. Sťažovateľka má za to, že súčasný výklad ustanovenia § 54 zákona, ktorý prihliada na „zreťazenie“ poistných vzťahov u toho istého zamestnávateľa, odráža poistný princíp, t. j. platenie poistného do systému sociálneho poistenia zodpovedá výške nemocenskej dávky a zároveň neumožňuje zneužívanie sociálneho systému.

15. V prílohe pripojila rovnopisy viacerých právoplatných rozsudkov krajských súdov, v ktorých sa stotožnili s jej výkladom zákona a konštatovali, že v prípade opätovného vzniku právneho vzťahu zakladajúceho nemocenské poistenie medzi rovnakými subjektmi, a to zamestnancom a zamestnávateľom, ktoré časovo nadväzuje na predchádzajúce nemocenské poistenie medzi tými istými subjektami, pričom predchádzajúce nemocenské poistenie aj nové nemocenské poistenie je rovnakého typu, nemožno opätovne vzniknuté nové nemocenské poistenie považovať za vznik nového nemocenského poistenia; na účely určenia rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu za vznik nemocenského poistenia je potrebné považovať vznik prvého nemocenského poistenia u toho istého zamestnávateľa. Skončenie pracovnoprávneho vzťahu a následné uzatvorenie nového medzi tými istými účastníkmi posúdili ako účelové konanie obchádzajúce účel a zmysel zákona. Rovnaký právny názor vyslovil aj najvyšší súd v odôvodnení rozsudku sp. zn. 10Sžso/3/2016 z 27.02.2017.

16. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že nevie vyčísliť, koľko zaplatil za celý jeho doterajší pracovný život do sociálneho systému, ale určite to nebolo málo. Preto by bolo spravodlivejšie, keby mu bolo vypočítané materskú za celý pracovný život, ale musí sa prispôsobiť zákonom nastaveným podmienkam. V dôsledku skutočnosti, že na materskú nastúpil on ako otec dieťaťa, manželke zastavili vyplácanie rodičovského príspevku, celkovo išlo o sumu 1 016 €.

17. Vytýkal žalovanej, že na svojej webovej stránke stále uvádza zavádzajúce informácie týkajúce sa rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu na určenie materského, z ktorých vyplýva, že pokiaľ obdobie nemocenského poistenia bolo najmenej 90 dní, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie materského, pričom nikde nie sú spomenuté nijaké výnimky alebo obmedzenia. Aj z informačno-

poradenského centra žalovanej mu dňa 03.12.2014 bolo potvrdené, že ak je splnená podmienka platenia poistného na nemocenské poistenie aspoň 90 kalendárnych dní v novom pracovnom pomere, rozhodujúcim obdobím pre výpočet materského bude obdobie od vzniku pracovného pomeru do konca kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu nástupu na materskú dovolenku, pričom žalovaná nespomenula žiadnu výnimku týkajúcu sa zamestnávania rodinných príslušníkov.

18. Žalovaná mu tiež potvrdila, že aj pri časovo nadväzujúci pracovných pomeroch sa jedná o dva rozdielne pracovné pomery odpoveďou z Informačno-poradenského centra ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 11.05.2015, v ktorej uviedla, že je potrebné podať odhlášku za skončený pracovný pomer a aj prihlášku za nový pracovný pomer, pretože z hľadiska Sociálnej poisťovne ide o dva rozdielne pracovné pomery. Táto odpoveď ho viedla k tomu, že si uplatnil nárok na materské práve od 02.04.2015, pretože to považoval za najvýhodnejšie. Ak by bol od žalovanej správne informovaný, mohol sa zamestnať v inej firme, ktorá nepatrí jeho rodinnému príslušníkovi.

19. Má za to, že žalovaná nerozhoduje v súlade so zákonom ani žiadnou inou záväznou právnou normou, čím nedáva svojim poistencom právnú istotu pri nárokoch z poistenia aj jej konanie by malo byť posúdené ako účelové v tom, že neposkytuje relevantné informácie na svojich webových stránkach ani pri kontakte prostredníctvom informačno-poradenského centra ústredia Sociálnej poisťovne s možným cieľom zavádzať a získať profit z vyššieho zaplateného poistného a následného neposkytovania adekvátneho plnenia.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 S. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19.06.2018 (§ 137 ods. 2 S. s. p.).

21. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým vyhovel žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej o určení nároku na materské žalobcu za obdobie od 02.04.2015 do zániku nároku na materské, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania týmto rozhodnutiam predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľky sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov (tzn. splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa kasačný súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil krajský súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom a sťažovateľkou, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Podľa § 49 ods. 1 veta prvá zákona, iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti a ktorý sa o toto dieťa stará, má nárok na materské odo dňa prevzatia dieťaťa do starostlivosti v období 28 týždňov od vzniku nároku na materské.

Iným poistencom, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti, je v zmysle § 49 ods. 2 písm. d) zákona je otec dieťaťa po dohode s matkou dieťaťa, najskôr po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu, a matka

nepoberá materské alebo rodičovský príspevok.

Podľa § 54 ods. 1 zákona, ak nemocenské poistenie trvalo nepretržite najmenej od 1. januára kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, do dňa, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

Podľa § 54 ods. 2 zákona, ak nemocenské poistenie zamestnanca vzniklo v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, alebo v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, a obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, bolo najmenej 90 dní pred dňom, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

22. Skutkový stav v danej veci nebol sporný; žalobca - otec dieťaťa ako iný poistenec si uplatnil nárok na materské z povinného nemocenského poistenia zamestnanca u zamestnávateľa Garant, s.r.o., Košice, s ktorým mal uzavretý pracovný pomer od 01.10.2009. Ten ukončil dohodou ku dňu 31.12.2014 a následne s ním uzavrel nový pracovný pomer od 1.01.2015 na inú pracovnú pozíciu s inou mzdou. Spornou zostala otázka určenia rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu v zmysle § 54 zákona z toho hľadiska, či bezprostredný vznik nového pracovného pomeru u toho istého zamestávateľa zakladá dôvod na určenie rozhodujúceho obdobia podľa § 54 ods. 2 zákona, alebo ide o nepretržité trvanie nemocenského poistenia a rozhodujúce obdobie sa určí podľa § 54 ods. 1 zákona.

23. Vo vzťahu k dôvodu kasačnej sťažnosti, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S. s. p.) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný dôvod zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t. j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu.

24. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25. V súvislosti s uvedeným považuje kasačný súd za naplnený dôvod kasačnej sťažnosti, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa s jeho právnym názorom, že poistenie žalobcu netrvalo nepretržite od roku 2009, a preto na určenie rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu nie je možné v preskúvanom prípade aplikovať ustanovenie § 54 ods. 1 zákona, ale bolo potrebné vychádzať z rozhodujúceho obdobia určeného podľa ustanovenia § 54 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z.z.

26. Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovanej, mal kasačný súd za preukázané, že prvostupňový správny orgán žalobcovi podľa § 30, § 49 ods. 1, § 53 a § 55 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení priznal nárok na materské za obdobie od 02.04.2015 do zániku nároku na materské vo výške 7,54734500 Eur za deň. Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky bol stanovený s použitím ust. § 54 ods. 1 zákona.

27. Pri určení rozhodného obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu prvostupňový správny

orgán zohľadnil, že žalobca je povinne nemocensky poisteným zamestnancom zamestnávateľa Garant, s.r.o. Košice od 01.10.2009 a následne od 01.01.2015 (u toho istého zamestnávateľa). Nemocenské poistenie vzniklo teda medzi tými istými subjektmi, žalobca vykonával zárobkovú činnosť, ktorá mu vyplývala z právneho vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi a z tejto zárobkovej činnosti mu vzniklo právo na pravidelný mesačný príjem.

28. Žalovaná na odvolanie žalobcu rozhodnutím č. 38422-2/2015-BA z 03.07.2015 odvolanie žalobcu zamietla a napadnuté rozhodnutie potvrdila, nakoľko sa s prihliadnutím na skutkový stav stotožnila so záverom prvostupňového správneho orgánu, že v prípade žalobcu sa rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu určuje podľa § 54 ods. 1 zákona v znení zákona č. 543/2010 Z.z. S týmto právnym názorom sa stotožňuje aj kasačný súd.

29. Kasačný súd poznamenáva, že účel nemocenského poistenia spočíva v zabezpečení fyzickej osoby pre prípad straty alebo zníženia príjmu z dôvodu tehotenstva a materstva. Pri určovaní rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu žalovaná prihliada na všetky ustanovenia zákona, ktoré sa týkajú výpočtu nemocenských dávok, berie ich ako jeden celok a v ich vzájomnej súvislosti.

30. V ďalšom kasačný súd poukazuje na základné pravidlá konania uvedené v § 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, pre ktoré východiskom je systém prameňov práva, ktoré je potrebné v praxi interpretovať v duchu európskeho štandardu všeobecných požiadaviek na kvalitu postupov a činnosti verejnej správy súhrnne označovaných ako princípy „dobrej správy“.

31. Kasačný súd tiež považuje za potrebné uviesť, že princíp viazanosti právom ako jeden z princípov dobrej verejnej správy vyžaduje, aby všetky rozhodnutia a úkony orgánov verejnej správy mali oporu v právnom poriadku, ich obsah bol s ním v súlade a boli účinne vynútiteľné. Ide o stav, ktorý predpokladá čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Tento princíp zahŕňa nielen požiadavku na súladný postup verejnej správy s vnútroštátnymi zákonmi, medzinárodným právom a všeobecnými právnymi zásadami, ale aj požiadavku nezneužívania voľnej úvahy a požiadavku výkonu právomoci len za účelom ustanoveným zákonom. Ďalším dôležitým princípom je princíp proporcionality, ktorý možno odvodiť z čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Zmyslom tohto princípu je napomáhať hľadať spravodlivú rovnováhu medzi cieľom a použitými prostriedkami.

„Pri výklade a aplikácii právnych predpisov nemožno ignorovať ich účel a zmysel, ktorý nie je možné hľadať len v slovách a vetách toho ktorého predpisu, v ktorom sú vždy prítomné aj princípy uznávané demokratickými právnymi štátmi. Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem vedúci k extrémne nespravodlivému záveru znamená porušenie základných práv.“ (nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 7. marca 2012, sp. zn. I. ÚS 1826/11)

32. Vzhľadom na uvedené sa kasačný súd stotožňuje s interpretáciou § 54 ods. 1 zákona o sociálnom poistení žalovanou, v zmysle ktorej sa za nepretržité povinné nemocenské poistenie zamestnanca považuje aj povinné nemocenské poistenie rovnakého typu u jedného zamestnávateľa, ktoré zaniklo a znovu vzniklo nasledujúci kalendárny deň. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu nepovažovať povinné nemocenské poistenie, ktoré jeden deň zaniklo a nasledujúci deň vzniklo za nepretržité, uviedol by to výslovne v ust. § 54 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, rovnako ako je to uvedené napr. v ust. § 57 ods. 1 písm. d) predmetného zákona. Keďže v ust. § 54 ods. 1 zákona o sociálnom poistení negatívne vymedzenie nepretržitosti nie je uvedené, v prípade opätovného vzniku právneho vzťahu zakladajúceho nemocenské poistenie medzi rovnakými subjektmi, a to žalobkyňou ako zamestnancom a zamestnávateľom, ktoré časovo nadväzuje na predchádzajúce nemocenské poistenie medzi tými istými subjektmi (zamestnanec a zamestnávateľ), pričom predchádzajúce nemocenské poistenie aj nové nemocenské poistenie je rovnakého typu, nemožno opätovne vzniknuté nové nemocenské poistenie považovať za vznik nového nemocenského poistenia, ale ide o nepretržité trvanie nemocenského poistenia.

33. Pre úplnosť sa žiada dodať, čo napokon nebolo sporné, že jedinou spoločníčkou a konateľkou obchodnej spoločnosti Garant, s.r.o. Košice, IČO: 31 725 651 je P.. Aj v tejto súvislosti kasačný súd

súhlasí s názorom žalovanej, že konanie žalobcu možno jednoznačne považovať za účelové s cieľom získania výhody - vyššieho materského.

34. Kasačný súd s ohľadom na uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodnúť, pričom právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 S.s.p.). Krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

35. Kasačný súd na záver dodáva, že považuje za dôvodnú námietku žalobcu ohľadne neúplných informácií, ktoré mu boli v tejto súvislosti poskytnuté z Informačno-poradenského centra žalovanej, resp. ktoré vyplývajú z jej webovej stránky, preto by mala v tomto smere zjednať nápravu.

36. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.